

Số: 1093 /BCT-KH

Hà Nội, ngày 30 tháng 01 năm 2015

V/v trả lời ý kiến, kiến nghị của cử tri Thành phố Hồ Chí Minh

về các giải pháp đảm bảo an

toàn cho người dân khi xảy ra

sự cố tràn bùn đỏ

AN PHÒNG CHỐNG THAM NHŨNG

CÔNG AN VÀ ĐỀN ĐỒ

Ngày: 01/2/2015
Chức vụ: V. 1

Kính gửi: Đoàn Đại biểu Quốc hội Thành phố Hồ Chí Minh

Theo báo cáo tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri gửi tới Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khoá XIII của Ban Dân nguyện - Ủy ban Thường vụ Quốc hội chuyển tới Bộ Công Thương tại Văn bản số 488/BDN ngày 05 tháng 12 năm 2014, cử tri có ý kiến như sau:

Cử tri lo lắng trước sự cố tràn bùn đỏ tại dự án Bô xít Tân Rai. Nếu lượng bùn đỏ tràn ra thượng nguồn sông Đồng Nai thì cuộc sống của mấy chục triệu người sử dụng nguồn nước sông Đồng Nai sẽ rất đáng lo ngại. Cử tri đề nghị các cơ quan chức năng cần đề ra các giải pháp cần thiết đảm bảo an toàn cho người dân khi sự cố xảy ra.

Bộ Công Thương xin được trả lời như sau:

Trong hoạt động của Dự án Bô xít Tân Rai có 2 công đoạn sản xuất phát sinh bùn thải khác nhau nhưng cùng có màu đỏ: Bùn thải quặng đuôi (có màu đỏ nhưng không gọi là “bùn đỏ”) của nhà máy tuyển quặng bauxite và “bùn đỏ” của nhà máy Alumin.

Bùn mà cử tri nêu trong “Sự cố tràn bùn đỏ tại dự án Bô xít Tân Rai” thực chất không phải là “bùn đỏ” của nhà máy Alumin mà là bùn có màu đỏ của nhà máy tuyển quặng Bauxit. Do công nghệ tuyển quặng Bauxit là công nghệ tuyển rửa bùn đất bằng áp lực cao: Quặng Bauxit nguyên khai được sàng sau đó rửa trôi đất (đất đỏ bazan), sét bằng nước áp lực cao (bơm từ hồ Cai Bàng, hoàn toàn không sử dụng hóa chất) nên bùn đất sau công đoạn rửa quặng chứa trong hồ thải đuôi quặng của nhà máy tuyển có màu đỏ (của đất đỏ bazan) và là chất thải không độc hại. Ngày 08 tháng 10 năm 2014 tại hồ thải quặng đuôi số 5 đã xảy ra sự cố sạt lở đê phụ làm khoảng 9.000 m³ nước và một lượng nhỏ bùn loãng tràn qua mặt đập chính. Hồ thải đuôi quặng số 5 nằm trong Khu vực khai thác mỏ của Tổ hợp, cách Nhà máy alumin và hồ “bùn đỏ” Tân Rai khoảng 4 km, nằm xa khu dân cư. Hồ được xây dựng tại khu vực thung lũng với chức năng chứa nước và bùn thải đuôi quặng từ Nhà máy tuyển, do đó không có nguy cơ ảnh hưởng tới sông Đồng Nai.

Đối với “bùn đỏ” của nhà máy sản xuất alumin là chất thải nguy hại, có tính kiềm cao đã được lưu trữ an toàn trong các hồ chứa “bùn đỏ”. Hồ chứa “bùn đỏ” được thiết kế, xây dựng tuân thủ theo các quy định kỹ thuật và an toàn đã được Bộ Tài nguyên và Môi trường phê duyệt Báo cáo đánh giá tác động môi trường. Hồ “bùn đỏ” nằm ở thung lũng ngoài hàng rào về phía đông nam của

nhà máy hiện có 8 khoang, có các lớp chống thấm tốt bằng màng chống thấm HDPE đảm bảo kiểm bám theo “bùn đỏ” không thấm thấu vào mạch nước ngầm, nước chứa kiềm trong hồ chứa “bùn đỏ” được thu gom và bơm tuần hoàn về nhà máy alumin sử dụng lại. Các thân đập được đắp, lu lèn đầm chặt hệ số K = 0,95, xung quanh các thân đập bố trí các rãnh thoát lũ để nước mưa bên ngoài không chảy vào trong hồ bùn đỏ, vì vậy thân đập ở trạng thái rất an toàn.

Các biện pháp cần thiết để phòng tránh các nguy cơ xảy ra sự cố hồ thải quặng đuôi (có bùn màu đỏ) của nhà máy tuyền và hồ “bùn đỏ” của nhà máy Alumin, Công ty TNHH MTV Nhôm Lâm Đồng – Tập đoàn Công nghiệp Than – Khoáng sản Việt Nam (Công ty LDA) đã được thực hiện như sau:

- Cắm biển báo “Hồ nước sâu” tại hồ bùn đỏ và hồ số 5; lắp đặt camera giám sát, theo dõi sự hoạt động của hồ bùn đỏ và theo dõi hồ số 5; bố trí nhân viên trực giám sát tại các hồ;

- Xây dựng quy trình vận hành và phương án ứng cứu sự cố cho công trình hồ thải quặng đuôi và hồ “bùn đỏ”. Trong đó, giả định một số tình huống có nguy cơ xảy ra và biện pháp ứng cứu tại Quyết định số 86/QĐ-LDA ngày 23 tháng 01 năm 2015 của Công ty LDA về ban hành phương án ứng cứu sự cố - tìm kiếm cứu nạn năm 2015 của Công ty LDA;

- Đối với hồ “bùn đỏ”, để đảm bảo an toàn quá trình thải “bùn đỏ” phải thực hiện theo nguyên tắc luôn luôn đưa 2 khoang vào hoạt động. Khi một khoang thải “bùn đỏ”, phải có khoang khác dự phòng, để điều tiết nước mưa cho khoang thải “bùn đỏ” và để phòng sự cố khoang thải “bùn đỏ” bị vỡ hoặc “bùn đỏ” tràn qua đê thì bùn vẫn nằm trong khoang dự phòng không chảy ra ngoài môi trường;

- Tại khoang số 8 của hồ “bùn đỏ” có thiết kế cửa phai, nếu xảy ra sự cố vỡ đê hoặc “bùn đỏ” tràn qua các khoang chảy ra ngoài thì vẫn có chốt chặn cuối cùng là đóng cửa phai tại khoang số 8 không cho “bùn đỏ” tràn ra ngoài môi trường;

- Thường xuyên kiểm tra và đánh giá mức độ an toàn của các hồ chứa (quặng đuôi, “bùn đỏ”...) để kịp thời phát hiện và khắc phục, đặc biệt là tại các vị trí có nguy cơ xảy ra sự cố cao

Thông qua đoàn Đại biểu Quốc hội Thành phố Hồ Chí Minh, Bộ Công Thương xin cảm ơn cử tri đã quan tâm đến vấn đề nêu trên./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ủy ban Thường vụ Quốc hội;
- Ban Dân nguyện-UBTVQH;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP; ✓
- Chủ nhiệm VPQH;
- UBTW Mặt trận TQVN;
- Bộ Tài nguyên và Môi trường;
- Lãnh đạo Bộ;
- Cục KTATMTCN, Vụ CNNg;
- Lưu: VT, KH (2b).

BỘ TRƯỞNG

Vũ Huy Hoàng